

אוניברסיטת תל אביב
TEL AVIV UNIVERSITY

סילבוס מפורט

מבוא לפילוסופיה הודית

תשפ"ב 2021-2022, סמסטר ב'

ימי שלישי 16:00-18:00, בניין גילמן חדר 144

ד"ר רועי צהר roytzo@tauex.tau.ac.il

בשיעור נצלול אל מבני העומק של המחשבה הפילוסופית בהודו, דרך עיסוק בשאלות מרכזיות בתורת ההכרה, המטאפיזיקה, הפילוסופיה של הנפש ושל הלשון, וביחס לשאלת משמעותם של הקיום והסבל האנושי. על רקע מבחר טקסטים מהמחשבה ההודית הקלאסית, וברורם של מושגי יסוד כגון מוקשה, דהרמה, וקארמה, נדון בשאלת אפשרותה ותיקופה של ידיעה למול ספקנות טוטאלית, באפשרות קיומו של "אני" מתמשך ובעל זהות מובחנת, במעמדו וקיומו של עולם חיצון, ובשאלת משמעותו של הסבל האנושי, כפי שנדונו במשנתן של אסכולות פילוסופיות כגון הניאיא, המיממסה, היוגה והאדוויטה-ודאנטה, ובאסכולות השונות של הבודהיזם בהודו.

קריאה ראשונית:

- בידרמן, שלמה. 1980. פילוסופיה הודית: קווי יסוד. תל אביב: האוניברסיטה המשודרת, משרד הביטחון.
 - בידרמן, שלמה. 1995. ראשית הבודהיזם. תל אביב: האוניברסיטה המשודרת, משרד הביטחון.
 - Perrett, R.W. 2016. *An Introduction to Indian Philosophy*. Cambridge University Press.
 - Gethin, Rupert. 1988. *The Foundations of Buddhism*. Oxford and New York: Oxford University Press [2014].
[בתרגום לעברית "בודהיזם: היסטוריה, הגות, ותרבות" אלטרנטיבות, 2014]
- רשימה ביבליוגרפית מלאה תינתן בהמשך. כל המקורות יהיו זמינים באתר.

דרישות הקורס

נוכחות, קריאה שבועית, מבחן מסכם.

מבנה הקורס

תאריך	תוכנית השיעורים (יתכנו שינויים)
22/2/22	נקודות מוצא שונות להבנת הפילוסופיה ההודית: דהרמה, מוקשה, נייאיא
1/3/22	דהרמה: הוודות, אסכולת המיממסה בידרמן 1980 פרקים ב'-ג'
8/3/22	מהפכות פילוסופיות: סמסרה, קרמה ותנועות הפרישות (שראמנה) בידרמן 1980 פרקים ד'-ה'
15/3/22	האתגר הבודהיסטי: השחרור מסבל בידרמן 1995 פרקים ג'-ו'
22/3/22	ה"אין – אני" בבודהיזם בידרמן 1995 פרקים ז'-י'
29/3/22	ה"אין – אני" בבודהיזם, המשך.
5/4/22	שיטות טיעון בפילוסופיה ההודית : אסכולת הניאיא בידרמן 1980 פרקים ח'-י'

סילבוס מפורט

Nyāya-Sūtra 1.1	
תורת הכרה ואמצעי הכרה (פראמנות) Perrett 49-59	26/4/22
ספקנות רדיקלית ופילוסופיה של הלשון בידרמן פרק י"ב-י"ג Mūlamadhyamakakārikā of Nāgārjuna	3/5/22
אתיקה: פעולה וכוונה בבהגוד-גיטה ובאפוסים בְּהֶגְדָּ גִיטָא פרקים 1 - 3 סיפורו של אַקְלַיָה (Ekalavya) מתוך המהאבהארטה	10/5/22
פילוסופית הנפש ושאלת קיומו של עולם חיצון: אסכולת היוגצ'ארה הבודהיסטית Tzohar, <i>Imagine Being A Preta</i>	17/5/22
מסורת וידיעה: האדוויטה וודנטה של שנקרה Eliot Deutsch, <i>A Source Book of Advaita-Vedanta</i> , chapter 5 Daniel Raveh, Self-consciousness and Identity in the Eighth Chapter of the Chāndogya Upaniṣad vs. Śankara's Bhāṣya	24/5/22
תאוריה ופרקטיקה: אסכולת הסאנקייה, והיוגה-סוטר של פטנג'לי Arindam Chakrabarti, "Logic, Morals and Meditation: Tarka, Dharma, Yoga"	31/5/22
פילוסופיה הודית בזמננו	7/6/22